

KONZOLA V KORÚNE ČEREŠNE

Vila D nadväzuje na najlepšie tradície z čias, keď sa povolanie architekta tešilo zbožnej úcte a domom sa dávali krásne ženské mená.

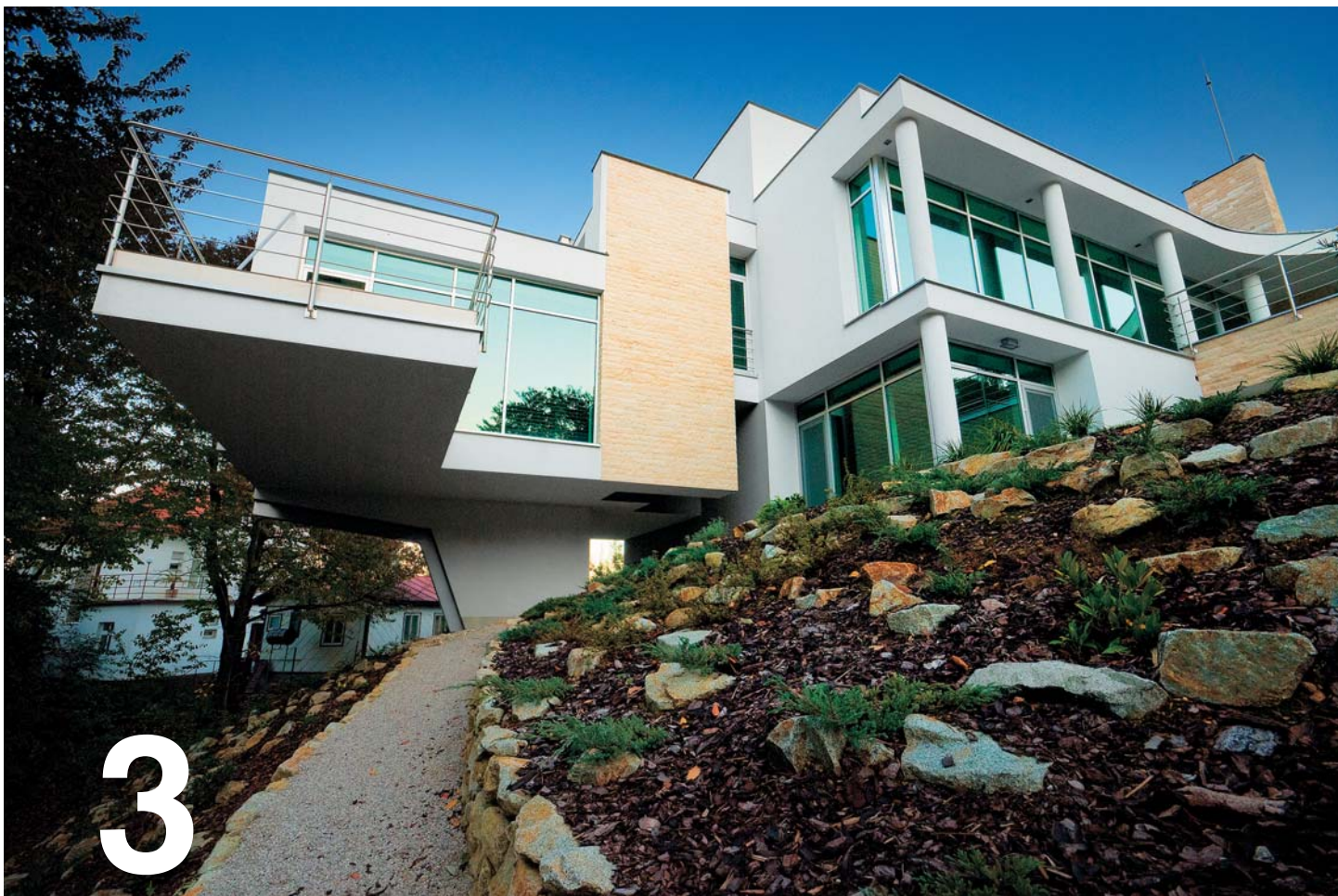
Text: Hana Rifaiová / Foto: Paťo Safko

1

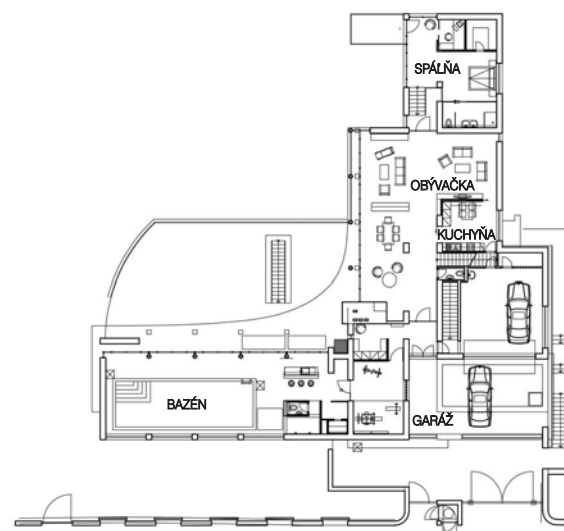
2

«Prevádzka vily využíva moderné technológie v miere, ktorá nie je zbytočnou záťažou. V tomto prípade dom nie je inteligentným strojom, ostáva predovšetkým pohodlným domovom.»

Peter Topinka, architekt

- 1:** Elegantná krivka stĺporadia vtlačá objektu punc povojnových rezidiencií kúpeľných miest.
- 2:** Centrálny obytný priestor zariadený na mieru vyrobeným nábytkom zjednocuje súvislú plochu drevenej podlahy.
- 3:** Strmý svah a nie práve ideálna orientácia na svetové strany sú zvyčajne závažným nedostatkom parcely, tu ich však architekt využil ako prednosti.

Pôdorys prízemia

Hroziaci nedostatok slnečných lúčov a štvorcových metrov obytnej plochy sa rozhodol architekt premeniť na výzvu a odrazový mostík pre základnú priestorovú koncepciu vily.

4: Dispozičné riešenie jednotlivých podlaží maximálne využíva kvalitu mikropriestoru záhrady.

5: K najodvážnejším detailom vily patrí násobenie motívu konzoly. Ostré hrany vysunutého telesa zmäkčuje všadeprítomná kulisa zelene.

6: Vnútorne priestory domy sa rozvíjajú na viacerých navzájom poposúvaných úrovniach, ktoré do interiéru vnášajú osobitú dynamiku.

Západný pohľad

* Peter Topinka získal titul ing. arch. v roku 1999 po ukončení štúdií na Fakulte architektúry STU v Bratislave. V súčasnosti spoločne s architektom Petrom Beňuškom zveľaduje vlastný ateliér, ktorý od roku 2003 aktívne vstupuje do diania na domácej architektonickej scéne.
www.benuskatopinka.sk

PETER TOPINKA, ARCHITEKT, BRATISLAVA

Aká udalosť vás v poslednom čase najviac ovplyvnila?

Presťahovanie sa do vlastného bytu.

Ktoré súčasné architektonické dielo vás nedávno najväčšmi zaujalo?

Ara Pacis Museum v Ríme.

Ktorého architekta si obzvlášť ceníte?

Richarda Meiera.

Oblúbený film?

Pelíšky, Čierna mačka biely kocúr.

Kde hľadáte inšpiráciu pre svoju prácu?

V okolí navrhovaného domu.

Ako ovplyvňuje architektúra váš voľný čas?

Živým sa tým, čo ma baví... som profesionálne deformovaný.

INFORMÁCIE O STAVBE

Autor: Peter Topinka

Autori interiéru: Peter Topinka,
Miriam Fröhlichová

Projekt: 2004 – 2005

Realizácia: 2005 – 2007

Parcela: 19 á

Celková úžitková plocha: 590 m²

Celková obytná plocha: 450 m²

Konštrukcia: železobetón

Vykurovanie a technické vybavenie:

tepelné čerpadlo so zemnými suchými vrtmi,
bazén s protiprúdom, odvlhčovacia jednotka

Materiály v exteriéri:

prírodný kameň
travertín, okná – prírodný elox, omietka,
zábradlia – antikoro

Materiály v interiéri:

sklo, podlahy – ták,
nábytok – biela farba vo vysokom lesku
a dubová dyha morená do wengé

7: Celopresklená obvodová stena v obývacej izbe vnáša do interiéru maximum denného svetla a okolitej, takmer divokej prírody.

8: Športové naladenie obyvateľov domu dostalo kvalitné vybavenie v podobe bazéna s protiprúdom a príslušným wellness priestorom s infrasaunou, sprchou a barovým pultom.

Husto prší. Čakáme v piatkovej kolóne áut na jednom z bratislavských obchvatov. Architekta Petra Topinku trochu mrzí, že svoju ostatnú realizáciu predvedie v daždivom svetle. O niekoľko minút neskôr už stojíme v predsieni vily a v mysli sa vynára klíšé reklamných sloganov: «Úžasný dom v každom počasi.»

Spartánsky úzka príjazdová cesta je poznačená všadeprítomným stavebným ruchom, vtesnaná spleť vrstevnic medzi múrmi oplotenia dvoch rodinných domov. Tu napravo stojí vila D, terasovito ustupujúca strešná rovina dáva pozorovateľovi elegantne najavo, že objekt sa vnára do seba, do strmého svahu, a to najlepšie si necháva ukryté pre svojich obyvateľov. Lokality je naozaj krásna, jedna z tých, kde ihneď zabudnete na to, že ste v hlavnom meste. Vôňa borovic a svahy posiate zástavbou rodinných domov evokujú horskú chatovú oblasť. Paradoxne, práve orientácia a morfológia terénu sa na začiatku javili ako prekážka efektívneho, architektonicky kvalitného návrhu. Pozemok je orientovaný na sever, veľmi strmo sa zvažuje až na hranicu akejsi rokliny – úpätia náprotivného svahu. Hroziaci nedostatok slnečných lúčov a štvorcových metrov obytnej plochy sa rozhodol architekt premeniť na výzvu a odrazový mostík pre základnú priestorovú koncepciu vily. Trojgeneračný dom si priam vyžadoval zónovanie do troch výškových úrovní s maximálnym využitím daností pozemku, akokoľvek komplikovaného. Jednou z požiadaviek investora bol

výstup z obytnej a bazénovej haly priamo na trávnatú plochu s kozubom a posedením, vytvorenie zóny rodinnej intimity a pohodlia i v exteriéri, ako aj samostatne fungujúce podlažie pre najstarších obyvateľov. Náročnejšie požiadavky si vyžiadali inteligentné riešenie v podobe terasovania objektu a jeho celkového spevnenia oporným múrom. Vila D tak zrazu získava krajinársky bonus v podobe dvoch trávnatých plôch prepojených schodiskom s výškovým rozdielom jedného podlažia. Statika domu dostala pevné základy, na ktorých sa s odvážnou ľahkosťou vznášajú priestory vymedzené krivkami stien a presklenými plochami, zasadenými do geometricky koncipovaných, navzájom sa prelínajúcich kubusov. Horné podlažie najmladších obyvateľov domu im ustúpilo čo najviac na sever, využívajúc strechy spodných podlaží ako veľkú slnečnú terasu dokonale ukrytú pred zrakmi susedov.

Kontinuálny zážitok | Meno vily sa ukrýva v jej pôdorysnom tvare, evokujúcom štvrté písmeno latinskej abecedy. Parabola odchodze priestorovo definuje súkromné átrium, ženskou ladsnosťou príjemne kontrastuje s celkovou dynamickou striedanosťou. Elegantná krivka stĺporadia vtlačá objektu punc povojnových rezidencií kúpeľných miest, o to viac ohúri odvážny prvok súčasného architektonického tvaroslovía – dvakrát zahnutá konzola expandujúca nad strmým zrázom. Na južnú stranu, smerom od ulice, je orientované prízemné krídlo bazéna, ktoré umožňuje slnečným lúčom bez väčších pre-

› kážok preniknúť do zadných častí domu. V mieste garáže a hlavného vstupu sa hmota krídla kolmo láme a tiahne smerom do vnútra pozemku cez predsieň, jedáleň a obývačku. Na jej konci spomalí a zmení výškovú úroveň o pol podlažia. Celopresklenými dverami cez pár schodov pokračuje do zóny rodičovskej spálne. Tu sa zalomí doľava, vystreľujúc ako balkónová konzola až do koruny rozkvitnutej čerešne. Na celej ceste prízemím domu máme neustále po ľavej ruke presklenú stenu poloootvoreného átria s lúčmi juhozápadného slnka. Architektovi sa čitateľnými výrazovými prostriedkami, s pomocou prírodných daností podarilo čosi, čo nie je vždy samozrejmou. Vila D vyvoláva príjemnú zmes rôznych vnemov a pocitov, «fenomén spojeného zážitku». Prienikmi slnka cez sklo, exteriéru do interiéru, priestoru cez priestor a spleť pozorovacích uhlov rôznych výškových úrovní Peter Topinka dosiahol skutočnú «paralaxu architektonického priestoru».

Hľadanie vnútornej logiky | Materiálové riešenie interiéru pôsobí sviežo a pohodlne, reflektuje športového ducha jeho obyvateľov so záľubou vo vodných športoch. Cez malú domácu posilňovňu vedie cesta do bazénovej haly s presklenou stenou átria. Pozdĺžnosť priestoru umocňujú horizontály hliníkového tieniaceho systému. Malá vstupná zóna vymedzená high-tech podhl'adom ponúka infra saunu, sprchu a striedmy barový pult s výhl'adom na bazén s protiprúdom. Návrh i realizáciu interiéru zastrešil architektov domovský ateliér Propre gallery, výsledkom je vyváženosť podporujúca vnútornú logiku. Centrálny obytný priestor zariadený na mieru vyrobeným nábytkom zjednocuje súvislá plocha drevenej podlahy. Pies-

kovcový exteriérový obklad preniká dovnútra prostredníctvom kozuba, mení sa z vonkajšieho na vnútorný a predurčuje zónu relaxácie. Kuchyňa s rafinovane riešeným oknom do susedovej záhrady vo výške očí sediaceho človeka vyčleňuje menší audiovizuálny priestor s minimalistickou obývačkovou stenou v zadnej časti dennej zóny. Zo stredu dispozície na horné podlažie diskretné stúpa drevené schodisko, ktoré oddeľuje dievčenský a chlapčenský svet so spoločnou kúpeľňou.

«Tomuto riešeniu predchádzal úplne iný návrh. Projekt dopracovaný na úroveň stavebného konania sme nakoniec odložili, náš vkus sa postupom času zmenil,» vysvetľuje majiteľka. «Oslovili sme pána architekta s novou, modernejšou predstavou bývania.» Celý proces sa pre teda začal odznova. Technicky zameraný investor inicioval využívanie obnoviteľných zdrojov: dom si premieňa energiu zo solárnych panelov a podzemných kolektorov na pokrytie celoročnej prevádzky bazéna. Z dlhodobého hľadiska ide pri takomto objeme o výrazný ekologický a ekonomický prínos. «Prevádzka vily využíva moderné technológie v miere, ktorá nie je pre mojich klientov zbytočnou záťažou. V tomto prípade dom nie je inteligentným strojom, ostáva predovšetkým pohodlným domovom,» dodáva Peter Topinka.

Vila D je ukážkou stretnutia ľudí, ktorí dokážu spoločným smerom spojiť svoje úsilie, aby v množstve otázok a odpovedí našli najlepšie riešenie. Je konečným zadost'účením pre všetkých zúčastnených: klienta, architekta i pre celý tím ľudí, ktorý sa na realizácii podieľal. Architektúra, tak ako mnoho iných povolání, je o hľadaní krásy vnútornej logiky. Možno aj v korune rozkvitnutej čerešne. <